

UNIVERZITA PARDUBICE
Fakulta filozofická
Katedra anglistiky a amerikanistiky

Posudek oponenta bakalářské práce

Autor práce: Martin Körner

Studijní obor: Anglický jazyk pro odbornou praxi

Název práce: Tense Shift in Indirect Speech in Newspaper Reports

Akademický rok: 2017/18

Vedoucí práce: PhDr. Zuzana Nádraská, Ph.D.

Oponent práce: Mgr. Eva Nováková

Kritéria hodnocení		Hodnocení A – B – C – D – E – F
Všeobecná charakteristika	Splnění zásad zpracování práce a naplnění stanoveného cíle	C
	Logická struktura práce	
	Vyváženost teoretické a praktické části	
Teoretická část	Prezentace různých teoretických přístupů k řešenému problému	B
	Kritické posouzení prezentovaných přístupů a zvolení relevantní teoretické základny	
	Zpracování kvalitní teoretické základny pro realizaci praktické části	
Praktická část	Vhodnost zvolené výzkumné metodologie	C
	Aplikace zvolené výzkumné metodologie	
	Relevantní a srozumitelná argumentace a interpretace získaných výsledků	
Práce s odbornou literaturou	Kvalita, množství a relevance zpracované literatury	A
	Kritický přístup ke zdrojům	
Formální stránka	Dodržení doporučených pravidel a norem formální úpravy (směrnice FF UPa, požadavky KAA)	A
	Kvalita vědeckého aparátu, příloh, tabulek a obrázků	
	Dodržení bibliografických norem	
Jazyková úroveň	Gramatická přesnost a komplexnost	A
	Slovní zásoba	
	Koheze a koherence	
	Interpunkce a stylistické aspekty	

Slovní vyjádření k hodnocení bakalářské práce:

Cílem práce je zmapovat výskyty časové souslednosti v textovém typu novinových zpráv, vymezit jejich gramatickou formu a posoudit stylistické a pragmatické parametry, které vedou u nepřímé řeči k posunu gramatických časů, nebo mu naopak brání.

Teoretická část se v úvodu stručně, ale výstižně dotýká problematiky rozdílných přístupů k systému anglických slovesných časů, dále přehledně a logicky shrnuje základní preskriptivní pravidla pro posun času u nepřímé řeči a základní poznatky rozšiřuje o nástin Declerckovy teorie tzv. absolutního a relativního času. Popisované gramatické jevy se diplomand snaží přímo vztahovat k textovým a stylistickým parametrům zvoleného textového typu (např. zmínka na s. 14 o pozici uvozovací věty v závislosti na registru).

Jinak zdařilé teoretické argumentaci ubírá na přesvědčivosti skutečnost, že předkládané informace nejsou v této části demonstrovány na příkladech. Zároveň tu diplomand nevyužívá možnost z uváděných tezí bezprostředně vyvodit hypotézy pro praktickou analýzu, ačkoli se mnohdy samy nabízejí: bylo by možné testovat např. předpoklad, že v novinové zprávě se uvozovací věta jen výjimečně vyskytuje v mediální pozici (s. 16).

Na začátku praktické části jsou představeny metodologické kroky a zároveň diplomand pokládá dílčí výzkumnou otázku, do jaké míry přítomnost nebo absence posunu času ovlivňuje fakt, že se nepřímá reprezentace týká promluvy, písemného vyjádření nebo pouhé myšlenky. Analýza korpusu tuto otázku sice později reflektuje, ale zároveň se s ní vynořuje zásadní metodologický problém, táhnoucí se jako pomyslná červená nit celou prací: rozdíl mezi třemi typy nepřímé reprezentace nikde není v textu jednoznačně definován, a proto tyto pojmy jako teoretické východisko zůstávají příliš vágní. Podobně volně se v práci nakládá s termíny „indirect speech with quotation“ (s. 29) či „attribution“; už na s. 15 je zmínka o inverzi, nicméně teprve na s. 31 je upřesněno, že se jedná o úplnou inverzi plnovýznamového slovesa a podmětu (zastupujícího autora promluvy).

Samotná analytická část je zpracována pečlivě, v logické posloupnosti a s důrazem na kvalitativní hodnocení, její dílčí výstupy jsou přehledně formulovány v závěru každé podkapitoly. Navzdory stanoveným cílům práce se ovšem interpretace uskutečňují většinou v rovině gramatické a pragmatické, zatímco aspekty stylistické zůstávají upozaděny. Diplomand uvádí, že texty pro analýzu byly vybrány náhodně (s. 26) ze dvou internetových periodik. Noviny jako zdánlivě homogenní zpravodajské médium nicméně mohou zahrnovat celé spektrum stylových útvarů, od objektivních zpráv (*news*) až po subjektivně pojaté reportáže nebo komentáře (*views*), a také z anotací v korpusu je patrné, že některé texty mají konkrétního autora, zatímco jiné jsou anonymní. Právě stylová rovina konkrétního textového útvaru by mohla posloužit jako pozadí pro diskuzi, nakolik je posun času motivován záměrem autora, apelativní funkcí apod. Stanovisko o nepoměru výskytů časové souslednosti v denících *The Guardian* a *The Independent* by se pak nemuselo omezit na pouhou kvantifikaci, ale mohlo být zpětně využito pro stylovou charakteristiku obou médií.

V diskuzi o výsledcích analýzy se opakovaně zmiňuje, že je mnohdy sporné, jaké faktory (výpovědní dynamika, postoj autora, aktuálnost popisovaného děje apod.) stojí za výběrem gramatického času v nepřímé řeči. Ačkoli naprosto objektivních závěrů funkční analýza pravděpodobně dosáhnout nedokáže, jako výhodná strategie se v tomto případně jeví práce s širším kontextem, než jakým jsou úseky zařazené do korpusu. Pokud předpokládáme, že novinové články jsou kohezivní, ale zároveň velmi členité textové útvary, mohou formální stránku časových posunů osvětlit i informace ze vzdálenějších pasáží.

Otázky k obhajobě:

- (1) Představte stručně Thompsonovo (1996) pojetí nepřímé řeči a časových sousledností.
- (2) Co označuje pojem *left/right expansion*? Doložte příklady z korpusu.
- (3) Jaký vliv má funkční větná perspektiva na pozici uvozovací věty?
- (4) Jak souvisí časová souslednost s hodnotícím postojem autora?

V ý s l e d n á k l a s i f i k a c e* (možnosti klasifikace – výborně, <u>velmi dobře</u> , dobře, nesplněno)	C (velmi dobře)
--	------------------------

Dne: 21. 5. 2018

.....
Podpis oponenta práce

- * Výsledné hodnocení není průměrem dílčích známek
- ** Vyhovující podtrhněte